Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
D252403463

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 24 juni 2025
Onderwerp Voortgangsbrief luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen West en Weurt

Geachte leden van de raad,

De lucht in Nijmegen is de laatste jaren schoner geworden. Maar we zijn er nog niet. Daarom blijven we werken aan betere luchtkwaliteit, vooral in Nijmegen-West en Weurt. In deze gebieden wonen veel mensen dicht bij het bedrijventerrein TPN-West waar zo'n 9.000 mensen werken.

Samen met de gemeente Beuningen, provincie Gelderland, ODRN en ODRA werken we aan schonere lucht in dit gebied. Daarbij betrekken we ook bewoners, bedrijven, het RIVM en de GGD.

Waarom deze brief?
In april 2024 stuurden wij u een update. Met deze brief informeren we u opnieuw. We vertellen wat er het afgelopen jaar is gebeurd en welke stappen we zetten om bewoners beter te beschermen tegen uitstoot van bedrijven. Deze brief gaat niet over onze aanpak van andere bronnen van luchtverontreiniging zoals mobiliteit, scheepvaart en houtstook.

Leeswijzer
In deze brief worden de volgende onderwerpen besproken:

- Vervolgacties Rapport Industrie en Omwonenden
- Inventarisatie zeer zorgwekkende stoffen
- Project gezonder vergunnen / nieuwe omgevingsdialoog Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH)
- ToxDown project RIVM
- Communicatie en samenwerking met omwonenden en bedrijven
- Ontwikkelingen geurbeleid
- Milieutoezicht bedrijven
- Vooruitblik

Vervolgacties rapport industrie en omwonenden
In haar rapport van april 2023 stelt de Onderzoeksraad voor Veiligheid dat de overheid omwonenden beter moet beschermen tegen de uitstoot van bedrijven en transparanter moet communiceren. Het rapport biedt aanknopingspunten voor aanvullende

maatregelen. Deze zijn vastgelegd in de *uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West* en de *Landelijke actieagenda Industrie en Omwonenden*.

Uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West
Op 10 december 2024 hebben wij de *Uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West* vastgesteld. U bent hierover diezelfde dag per brief geïnformeerd. Omwonenden en bedrijven hebben geparticipeerd bij het opstellen van deze agenda. De agenda bevat negen aanvullende maatregelen die:

- beter zicht geven op vergunde én werkelijke industriële emissies;
- de relatie tussen industriële emissies en gezondheid versterken;
- communicatie en samenwerking met bedrijven en omwonenden verbeteren.

De uitvoering van deze maatregelen is inmiddels in volle gang. Zo:

- is bij meer dan 100 bedrijven op TPN-West geïnventariseerd welke Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) worden gebruikt (zie verderop in deze brief voor de resultaten);
- is een strategisch meetplan opgesteld, waarin is vastgelegd wanneer en bij welke bedrijven emissiemetingen worden uitgevoerd. Dit plan is gedeeld met bedrijven en omwonenden;
- zijn verbeteringen doorgevoerd in de klachtenregistratie en klachtafhandeling;
- zijn met de GGD afspraken in voorbereiding om hun rol in het VTH-proces te versterken;
- zijn gesprekken gevoerd met de Bedrijvenvereniging TPN-West over een convenant voor een gezonde leef- en werkomgeving. Deze gesprekken zijn constructief verlopen, maar hebben helaas niet geleid tot een overeenkomst;
- is de samenwerking met omwonenden en bedrijven versterkt via het project *Gezonder Vergunnen* (resultaten volgen later in deze brief)

Begin 2025 is samen met bedrijven en omwonenden een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. De uitvoering van de agenda verloopt volgens planning. Verschillende verbetersuggesties worden meegenomen. Eind 2025 volgt een uitgebreide eindrapportage, waarover wij u te zijner tijd informeren.

Landelijke actieagenda Industrie en Omwonenden
Voor betere bescherming van omwonenden tegen industriële emissies is versterking van het VTH-stelsel nodig. In de landelijke actieagenda zijn hiervoor 15 maatregelen opgenomen, die nu worden uitgevoerd. Als gemeente werken we actief mee aan de voor ons relevante acties. Zo dragen we bij aan juiste en tijdige uitvoering.

Inventarisatie zeer zorgwekkende stoffen
In 2024 hebben ODRN en adviesbureau Deconcern geïnventariseerd welke Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) aanwezig zijn bij 102 bedrijven op TPN-West. ZZS zijn schadelijke stoffen, bijvoorbeeld kankerverwekkend of moeilijk afbreekbaar, en het doel is om het gebruik ervan zoveel mogelijk te beperken of te voorkomen. Bedrijven zijn bevraagd op hun kennis en gebruik van ZZS. Uit deze inventarisatie blijkt:

- 25% van de bedrijven zegt ZZS te gebruiken
- 53% zegt van niet
- 22% weet het niet

Toch blijkt bij 68% van de bedrijven ZZS aanwezig te zijn. De kennis bij bedrijven is beperkt: men weet vaak niet in welke producten ZZS bevatten of welke stoffen ZZS zijn.

Alle bedrijven hebben informatie gekregen over de regels en over manieren om ZZS te verminderen. 30 bedrijven krijgen dit jaar extra controles. Deze controles worden dit jaar uitgevoerd door gespecialiseerde toezichthouders. Bij overtredingen wordt handhavend opgetreden. Bij de overige bedrijven worden de bevindingen toegevoegd aan hun dossier. Vermindering van ZZS-gebruik krijgt aandacht bij de volgende inspectie. Bedrijven die niet meewerkten, worden met voorrang gecontroleerd. Later dit jaar volgt een tweede inventarisatie, die wordt uitgebreid naar bedrijven in heel Nijmegen.

Project gezonder vergunnen
Eind mei is het project *Gezonder Vergunnen – samen werken aan schonere lucht* afgerond. De ODRN voerde dit project uit met als doel: samen met bedrijven en omwonenden kiezen voor de best presterende technieken om industriële emissies te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren.

In fase 1 is met een gespecialiseerd bureau onderzocht welke maatregelen de emissies van NOx en fijnstof kunnen verlagen bij acht bedrijven met de hoogste uitstoot. In fase 2 zijn deze bedrijven uitgenodigd om met omwonenden, het adviesbureau en de ODRN de haalbaarheid van deze maatregelen te bespreken. Twee bedrijven (ARN en Dura Vermeer) hebben hieraan deelgenomen.

Tijdens bedrijfsbezoeken gingen omwonenden met de bedrijven in gesprek. De gesprekken verliepen positief, ook al zijn nog geen extra maatregelen afgesproken. Sommige maatregelen bleken al gepland, niet uitvoerbaar of financieel niet haalbaar; enkele worden nog onderzocht. Omwonenden gaven aan meer inzicht te willen in de milieumaatregelen en procedures, vanwege hun informatieachterstand.

Het project leverde wél meer wederzijds begrip op tussen bedrijven en bewoners. Bedrijven spraken de bereidheid uit om omwonenden actiever te betrekken bij toekomstige vergunningprocedures.

ToxDown onderzoeksproject RIVM
Het RIVM is in het voorjaar van 2023 gestart met een onderzoeksproject ToxDown. Het onderzoek gaat over de effecten van de vele verschillende chemische stoffen in de lucht. Deze stoffen kunnen onze gezondheid en het milieu beïnvloeden, wat zorgen oproept, ook bij omwonenden van industriegebieden. Het RIVM ontwikkelt binnen het project ToxDown een methode om de gezamenlijke blootstelling aan deze stoffen, de zogenaamde toxische druk, weer te geven.

Vanaf dit jaar past het RIVM de methode toe in Nijmegen-West en Weurt, waar omwonenden zich zorgen maken over hun gezondheid. In het najaar zal het RIVM op zes plaatsen in en rond Nijmegen metingen gaan uitvoeren. Daarnaast maken ze gebruik van bestaande gegevens, en betrekken zowel wetenschappers als bewoners. De resultaten worden op een kaart gezet en besproken in een workshop met belanghebbenden. De kaart en de opbrengst van deze workshop kunnen in een volgend stadium ook door de

gemeenten worden ingezet om samen met de belanghebbenden te bepalen of, waar, en hoe de blootstelling aan chemische stoffen in het gebied Nijmegen-West en Weurt verminderd kan worden. Het onderzoek loopt door tot februari 2027. Het RIVM heeft al een literatuuronderzoek uitgebracht.

Het onderzoek van het RIVM wordt niet uitgevoerd in opdracht van de gemeente of de Rijksoverheid maar is onderdeel van het strategisch onderzoeksprogramma waarin het RIVM eigen onderzoek doet gericht op innovatie en kennisontwikkeling.

Communicatie en samenwerking met omwonenden en bedrijven
We werken op meerdere fronten samen met bewoners, bedrijven en andere partners aan een veilige en gezonde leefomgeving, met schonere lucht als een belangrijk speerpunt.

Overleggroep luchtkwaliteit en gezondheid
Na herziening van het 7-wijkenoverleg is een bredere overleggroep gestart: de overleggroep Luchtkwaliteit en Gezondheid. Deze richt zich op álle bronnen van luchtvervuiling, niet alleen industrie. Deelnemers komen uit het voormalige overleg, aangevuld met nieuwe geïnteresseerden. De groep komt vier keer per jaar samen, twee keer met de bestuurders van Nijmegen en Beuningen. In maart stond onder meer mobiliteit en gedragsverandering op de agenda; vlak voor het zomerreces volgt een nieuw overleg over geurbeleid.

Wijkoverleg ODRN/ODRA
ODRN en ODRA organiseren vier keer per jaar een wijkoverleg met omwonenden van het industrieterrein TPN-West. Hier worden lopende VTH-zaken besproken en is ruimte voor vragen. Op verzoek schuiven ook bedrijven of specialisten aan. Deelnemers ervaren dit als waardevol en informatief.

Samenwerking met bedrijven
Een aantal weken geleden zijn ODRN en Bedrijvenvereniging TPN-West weer samengekomen op het halfjaarlijkse afstemmingsoverleg. Hier werd afgesproken om in het najaar een gezamenlijke bijeenkomst te organiseren. Hier lichten we o.a. het ZZS-onderzoek en het project *Gezonder Vergunnen* toe, met als doel: meer draagvlak voor samenwerking tussen bedrijven en bewoners.

Nieuwe omgevingsdialoog (project gezonder vergunnen)
Vanuit het project *Gezonder Vergunnen* zijn we ook aan de slag gegaan met het vernieuwen van de omgevingsdialoog uit 2016. Dit communicatieprotocol is bedoeld om participatie bij VTH te verbeteren. Evaluatiesessies met ODRN, gemeenten, provincie, bedrijven en bewoners hebben veel input opgeleverd. De nieuwe versie sluit aan bij de Omgevingswet. Binnenkort is de nieuwe omgevingsdialoog klaar en wordt deze ingezet door ODRN.

Nieuwsbrief luchtkwaliteit Nijmegen-West en Weurt
Via een nieuwsbrief informeren we ruim 600 abonnees over de luchtkwaliteit in Nijmegen-West en Weurt. In maart verscheen de laatste editie. Hierin delen we ontwikkelingen rond alle bronnen van luchtvervuiling.

Ontwikkelingen geurbeleid
In 2023 hebben we samen met de gemeente Beuningen geuronderzoek laten uitvoeren op bedrijventerrein TPN-West. In een vooronderzoek zijn zes bedrijven geïdentificeerd die vanaf de openbare weg waarneembaar zijn. Bij deze bedrijven is vervolgens geuronderzoek gedaan om een actueel beeld van de geuremissie te krijgen. Het onderzoek is afgerond en gerapporteerd.

De meeste bedrijven bleken te voldoen aan de verwachtingen. Een uitzondering is de RWZI Nijmegen, waar de geuremissie hoger was dan eerder gedacht. Dit bedrijf heeft aangegeven aanvullende maatregelen te nemen. De uitkomsten worden besproken met de betrokken bedrijven en omwonenden.

Landelijk is inmiddels de definitieve *Handreiking geur industrie 2025* opgesteld. We zijn nu samen met de provincie Gelderland en gemeente Beuningen in overleg over hoe we deze handreiking vertalen naar lokaal geurbeleid. Uw raad wordt hierover te zijner tijd apart geïnformeerd.

Bedrijfsontwikkelingen met impact op luchtkwaliteit
Het afgelopen jaar zijn er verschillende ontwikkelingen geweest bij diverse bedrijven die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit.

Timmerfabriek Gerritzen
De biomassaketel van Timmerfabriek Gerritzen stoot benzo[a]pyreen uit, een stof in de categorie; Zeer Zorgwekkende. Hoewel er geen directe gezondheidsrisico's zijn, willen we deze emissie zoveel mogelijk beperken. Het bedrijf onderzoekt op ons verzoek kosteneffectieve maatregelen en bereidt zich voor op strengere normen per 1 januari 2027.

Smit Draad
Het bedrijf veroorzaakte emissies van VOS, NOx en geur. De activiteiten zijn inmiddels gestopt. ODRN houdt toezicht op een verantwoorde beëindiging en het schoon achterlaten van het terrein.

Duynie B.V. / Novidon B.V.
Duynie is een zetmeelverwerkend bedrijf en vervaardigt veevoeders. Eerder is geconstateerd dat de vergunningssituatie niet op orde was. Eind 2024 is algehele herziene vergunning aan dit bedrijf verleend, waarmee vergunningssituatie weer op orde is.

Opslag stuifgevoelige materialen
Fijn stof ontstaat onder andere bij de opslag van stuifgevoelige materialen in de open lucht. Op TPN-West moeten zes bedrijven uiterlijk per 1 januari 2026 stuifgevoelige materialen inpandig opslaan, tenzij maatwerk is verleend. ODRN informeert deze bedrijven

actief over de nieuwe eisen uit de Omgevingswet. Vanaf 1 januari gaat ODRN hierop handhaven.

ARN B.V. (provincie bevoegd gezag)
Bij ARN B.V. is in juli 2024 vergunning verleend voor uitbreiding van de biogasinstallatie. Extra geur- en emissiebeperkende maatregelen zijn opgenomen in de vergunning. Verder loopt er bij dit bedrijf een traject om tot een volledige herziening van de vergunning te komen, zodat sprake is van een overzichtelijke vergunningssituatie en actuele normen en voorschriften die voldoen aan de stand der techniek.

Nijmeegsche IJzergieterij B.V. (provincie bevoegd gezag)
De Nijmeegsche IJzergieterij B.V. moet uiterlijk 1 januari 2026 voldoen aan PAK-emissienormen. Er ligt een uitvoeringsplan, de maatregelen worden nu voorbereid en uitgevoerd. Na installatie volgt een controle. De geuruitstoot zal door deze maatregelen ook afnemen.

Vooruitblik
Ook de komende tijd werken we actief aan een gezonde leefomgeving en betere luchtkwaliteit. We ondernemen de volgende acties:

- We voeren de aanvullende maatregelen uit de uitvoeringsagenda *Industrie en Omwonenden TPN-West* verder uit en evalueren deze eind dit jaar.
- We ronden de nieuwe omgevingsdialoog af en passen deze direct toe in onze werkwijze.
- We brengen het gebruik en de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen verder in kaart en nemen maatregelen om deze te verminderen.
- Samen met de provincie en de gemeente Beuningen herzien we ons geurbeleid, in lijn met de nieuwe *Handreiking geur industrie 2025*.
- We actualiseren het uitvoeringsprogramma *Luchtkwaliteit 2020–2030*, herzien de maatregelen voor de industrie en vertalen het programma naar een omgevingsprogramma op basis van de Omgevingswet.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester